listigerd, die er niets van meent, maar politieke plannen smeedt.

Hoor slechts.

Er wordt druk gesproken en geschreven over de vereeniging tusschen de nieuw- en de oude afgescheidenen. Maar bedriegt mij niet alles wat er zoo al omgaat, dan zullen wij er vooreerst nog niets van zien komen, tenzij dat de Christelijke Gereformeerde kerk een zelfmoord bega en Gods werk verwoeste om alzoo in het politieke plan van Dr. Kuyper te passen.

Het politieke plan van Dr. Kuyper? Zonder twijfel. Wat de Dr. noemt »de reformatie der kerken," is niets anders dan een politiek plan. Naar dat plan moest de Hervormde kerk zooals zij reilt en zeilt, slechts van haar tegenwoordig bestuur en reglement worden ontslagen. Het net dat over de kerken lag moest worden weggenomen en dan was alles in orde, want de Hervormde gemeenten zijn ware kerken. Gelukte dit, dan moesten de gescheiden gemeenten zich ontbinden, hare ontijdige scheiding als schuld erkennen en de leden der gemeenten weer individueel genadig worden opgenomen in de Gereformeerde kerken.

De Classicale bom in Amsterdam deed dit politieke plan uiteenspatten en er moest wat nieuws voor in de plaats komen. De talentvolle veldheer was spoedig met een nieuw plan gereed en de afscheiding begon onder den naam van »doleeren."

Die nieuwe afscheiding viel echter niet mede. Dat viel bitter tegen. Van de 28 predikanten in Amsterdam gingen er maar zes mede; in Rotterdam en Utrecht maar twee; in Schiedam en Arnhem maar één en in al de overige steden niet één. Velen die zelfs op het Congres nog voorstanders waren geweest, die hard hadden geroepen, trokken terug en lieten met verbreking van hun eigen woord de nieuw afgescheidenen in den steek.

De toestand waarin men door de kerkbesturen was gebracht en door de rechtbanken — wat wel te voorzien was — zou gebracht worden, maakten het noodzakelijk om tegen de Christelijke Gereformeerde Kerk eene andere houding aan te nemen. Men gevoelde, neen men zag meer dan men gevoelde bij de nieuw afgescheidenen dat men de »gescheiden Kerk" noodig had.

Wat zullen we tot deze dingen zeggen?

Ze aanhooren, er over bedroefd zijn, en ze vergeven om Christus' wil, is zeker verre het beste.

Toch moest de *Roeper* zich om Christus' wil schamen, zoo iets zwart op wit te laten drukken,

KUYPER.

Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

SCHEVENINGEN, 13 Juni. Bij deze geven wij ook aan de zusterkerken kennis, dat het den Heere behaagd heeft, ook aan onze plaats een begin van reformatie der kerk te verwekken. Niet zonder leedwezen moet ook van deze plaats gezegd, dat de ambtsdragers weigerden in deze hun plicht te doen. Immers de nu opgetredenen hebben, eer zij handelden volgens het ambt der geloovigen, zich eerst tot den kerkeraad gewend, en met redenen omkleed, het verzoek tot vrijmaking der kerk tot hem gericht. En nu, zelfs geene gemotiveerde weigering gewerd hun. Toen konden zij niet anders handelen, en hebben, onder biddend opzien tot den Heere, voor de geheele gemeente de Synodale organisatie ter zijde gelegd en zijn wedergekeerd tot de Kerkenordening van 1619.

Ons bij deze in de broederlijke liefde der reeds ontkomenen aanbevelende, en biddende dat spoedig ook de nog gebondenen tot vrijheid komen, hebben wij het genoegen ons te noemen,

Hooggeachte Redactie,

UEd. dienstw. dienaren,
H. BATENBURG, *Ouderling.*
J. TAAL JR., »
J. v. d. HARST, *Diaken.*
P. J. DE LUGT, »

De Kerkeraad der Nederd. Geref. kerk (doleerende) van Scheveningen bericht bij deze aan de kerken in ons vaderland, dat hij in zijne vergadering, gehouden den 10den Juni 1888, voor zijne kerk de Synodale organisatie van 1816 heeft ter zijde gesteld en de Kerkenordening onzer Gereformeerde kerken, zooals die laatstelijk gewijzigd is in 1619, weder geldig heeft verklaard.

Namens den Kerkeraad voornoemd,
G. VLUG, *Consulent.*

De Kerkeraad der Ned. Ger. kerk (doleerende) te Oosterzee (Friesland) bericht bij deze aan de zustergemeenten in ons vaderland, dat ook hij, na door Ds. Brouwer, van de Lemmer, in het ambt te zijn bevestigd, voor zijn geheele kerk gebroken heeft met de Synodale organisatie van 1816 en teruggekeerd is tot de Kerkenordening van 1619.

De Heere gebiede hierover zijn onmisbaren zegen!

De Kerkeraad voornoemd,
A. KOEZE.
F. T. WIND.
G. H. DE VRIES.
P. BANGMA.

VOORLOOPIGE SYNODE VAN NED. GEREFORMEERDE KERKEN.

(Slot.)

Provincie ZUID-HOLLAND.

Classen *Rotterdam, Dordrecht, Brielle.*

1.

De Classis vraagt aan de voorloopige Synode eene nadere verklaring van punt IV der bepalingen van de 164ste Sessie der Synode van Dordt, aangaande het vierde gebod.

2.

De Classis spreekt de wenschelijkheid uit, dat de voorloopige Synode bij de hooge Regeering aandringe op een strengere handhaving der Zondagswet.

3.

De Classis is zeer beslist voor vereeniging der doleerende kerken met de Christel. Geref., onder beding evenwel dat het Statuut van 1869 valle, en de doleerende kerken nooit behoeven prijs te geven het standpunt der doleantie.

Het college van Diakenen der Nederd. Geref. kerk van Utrecht, daartoe door het Provinciaal Diaconaal Convent in de provincie Utrecht aangewezen, drukt den wensch uit:

1. dat de Synode zich wende tot de hooge Regeering, met het verzoek, om Zondagsrust en verbetering van de verhouding tusschen patroon en werkman te bevorderen.

2. dat de Synode overwege, of het niet mogelijk zou zijn als regel vast te stellen, dat diakenen vier malen 's jaars in Provinciale vergaderingen samenkomen.

De Kerkeraad der Nederd. Geref. kerk van Utrecht herinnert aan de afgevaardigden voor de voorloopige Synode, dat de zittingen een aanvang nemen op Maandagmiddag, 25 Juni, te 2 uren, in de Oosterkerk (Maliebaan), en dat hunne credentiebrieven behooren geteekend te zijn door den praeses en den scriba van de vergadering der Classes, waarin zij benoemd zijn.

De Kerkeraad voornoemd
G. RINGNALDA, *t. t. praeses.*
H. HOEKSTRA, *t. t. scriba.*

Voor Kinderen.

Van twee katten.

II.

In vroeger tijden werd de losch in Europa meer aangetroffen dan tegenwoordig. De oude natuurkundige Plinius zelfs, die vóór 18 eeuwen leefde, kent hem en spreekt van hem onder den naam van Lynx. Te Rome werd dit dier uit Gallie (Frankrijk) ingevoerd. In Duitschland kwam het overal voor; zelfs werd het daar zeer lastig. Zoo wendden zich b. v. in Wurtemberg, de Balingers en Ebingers, wier jagerskunst niet groot genoeg was om deze roofdieren te vangen tot hertog Lodewijk met de bede, dat hij toch jagers zenden zou tegen de vele wolven, en lossehen, daar de lieden het jachtbedrijf niet verstonden en ook geen goede honden hadden. De hertog beloofde dit te doen zoo spoedig het sneeuwde.

In den 30-jarigen oorlog en de groote ontvolking die daardoor ontstond, vermeerderden deze roofdieren zelfs zoo sterk, dat zij nog talrijker werden dan vroeger. In het jaar 1658 bljv. werden in de Zuid-duitsche wouden niet minder dan 25 en in het daarop volgende jaar ongeveer 43 van die felle katten geschoten of gevangen.

Intusschen, die toestand duurde slechts kort. De groote vervolging door jagers en met beter schietwapenen hield spoedig een groote opruiming. In het begin der vorige eeuw telde men in Wurtemberg nog maar weinig lynxen en waren ze geheel naar onbewoonde plaatsen teruggedrongen.

Het laatste toevluchtsoord voor dit roofgedierte was het Zwarte Woud. Aan het einde der 18de eeuw kon men de lynx in Wurtemberg als uitgeroeid beschouwen. Ook in andere streken namen zij af. In Allgau gebeurde het eens, dat een losch in een geitenstal zocht binnen te dringen, waartoe hij onder den muur doorgroef. Het bekwam hem echter minder goed. Juist toen hij den kop in den stal stak, bemerkte een bok het gevaar en ontving hem met zulke geweldige stooten, dat de losch op de plaats dood bleef. In den tegenwoordigen tijd weten de Allgauer geitenhouders van zulke gevaren niets meer te verhalen. Slechts weinige losschen zijn in de laatste 50 jaar in geheel Duitschland geschoten.

Ook in Zwitserland vindt men hem, waar voor ongeveer 40 jaar, alleen in Bunden in één jaar 798 losschen of »dierwolven" gedood werden. Evenzoo heeft men in de bergwouden der Pyreneën, Appenijnen en Karpathen slechts enkele dezer vreemde dieren. Daarentegen leven zij in Noordelijk en Noordoostelijk Europa nog altijd in menigte. In Zweden en Noorwegen b.v. worden op de jachtvelden van den Staat in één jaar nog ettelijke honderden losschen gedood. Mensch en dier hebben aldaar dan ook veel van de looze streken van dit boosaardig dier te lijden.

Zoo gebeurde het in het jaar 1840 in Noorwegen, dat een kudde geiten op het midden van den dag spoorslags uit het naburige bosch naar het erf van den eigenaar rende. Toen men naar de oorzaak zocht, ontdekte men dat een jonge losch zich op den rug van een geit had gezet, en zijn klauwen stevig in haar hals geslagen had. Het ongelukkige dier rende in zijn angst vertwijfeld heen en weder, tot dat het eindelijk den zoon van den eigenaar, die inmiddels was toegeschoten, gelukte den wilden, vermetelen ruiter neer te schieten.

Door zijn bloeddorstigheid, die nog veel grooter is dan zijn vraatzucht, richt een losch groote schade onder het wild en het ander gedierte aan. In de hooge Alpen zijn het voornamelijk de gemsen waarop hij het oog gevestigd heeft. Gelukkig hebben dezen een nog fijnere reuk dan hij, en weten zij hem te ontkomen als hij zich sluw aan hun drinkplaatsen in hinderlaag legt. Reeën, dassen, hazen, marmotten en gevogelte valt hem lichter ten buit. Ook jonge en oude herten. In het Noorden bemachtigt hij dikwijls het rendier en den eland. Bij gebrek aan iets beters, houdt hij zijn maaltijd met eekhoorntjes en muizen.

(Wordt vervolgd.)

AAN VRAGERS.

B. te V. — *S. T.* beduidt op een adres: *Salvum Titulorum* d. w. z. *behoudens de titels.* Men schrijft dit om de moeite uit te winnen iemands titels bij zijn naam te voegen of ook om daarin niet mis te tasten. Soms wordt *S S T T* gebruikt, schoon onnoodig.

Van een onzer jonge lezers krijgen we dit briefje:

»In *De Heraut* hebt u gezet, dat de geschiedenis die u onlangs verteldet, geen gelijkenis was. Maar daarbij heb ik gelezen: of wij eens wilden vertellen, hoe dat toch een gelijkenis kon zijn.

Nu had ik alzoo gedacht: »De mijn is de poel der zonden, de mijnwerkers in de mijn, zijn de zondaars die gered willen worden, de redders, de middelen in 's Heeren hand tot redding der zondaren en het water is de aangrenzenden dood, die hen dreigt."

Ik hoop dat u dit briefje in welstand moogt ontvangen, wees daarbij hartelijk gegroet van

UEd., dw. dienaar,
J. DE R.

Zie, dat is nu eens een lezer die nadenkt. De »aangrenzenden dood" zal wel de »aangrijnzende" moeten zijn. Overigens is 't fink beantwoord.

BERICHT.

Wegens plaatsgebrek kunnen »de elf weezen" ditmaal geen beurt krijgen.

HOOGENBIRK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Geachte Redacteur!

Vergun mij openlijk, in de *Heraut*, onzen waarden broeder Ds. Ploos van Amstel hartelijk te danken voor zijn waar en waardig opstel over de groote quaestie, die in zulk een nauw verband staat met onze kerkelijke vereeniging.

Jarenlang hoorde ik mijne Friesche ambtgenooten spreken van »onze Ploos", en ik kan begrijpen waarom zij hem zoo noemen.

Kon de opvatting van de verhouding der zichtbare, ware kerk tot de massa der gedoopten of met water besprengde menschen, met name die van de Ned. Geref. tot het Ned. Herv. kerkgenootschap, door broeder Ploos van Amstel zoo treffend uitgesproken en helder uiteengezet in de *Heraut* van 10 dezer, beschouwd worden ook als uwe opvatting en die van de Ned. Geref. kerken; kon ook uwe aanstaande Synode zich op het standpunt van Ploos plaatsen; ik geloof, dat dan de grootste hinderpaal, die onze vereeniging in den weg staat, opgeruimd was.

In verband hiermede komt het mij voor, dat het gansch verkeerd werkt, zoo wij elkander op de uiterste consequenties drijven. Ook daarom heeft mij het schrijven van Ds. Ploos van Amstel zoo weldadig getroffen. Hij neemt den toestand zooals hij werkelijk is, niet zoo als hij gesteld wordt door het denken. Er kan toch geen andere zichtbare kerk zijn, dan die in de eenheid des geloofs en der Sacramenten leeft. Ongeloovigen en ketters behooren niet tot haar, ofschoon zij op de eene of andere wijze gedoopt zijn. Er kunnen zijn en er zijn stellig onder de gedoopte massa, uitverkorenen die te zijner tijd tot bekeering komen. En er zijn geloovigen onder die massa, die in allerlei valsch kerkverband leven. Zij behooren tot de onzichtbare kerk, maar leven, in ongehoorzaamheid aan den Heere, buiten de zichtbare kerk. Zoo geschiedt het dat er soms bokken en schapen buiten de kerk (zichtbare) leven.

Gave God dat wij het op dit punt maar eens konden worden, en dat alle broederen maar stonden als »onze Ploos", zich afscheidende van hen die niet van de kerk (zichtbare) zijn, om zich te vereenigen in eenigheid des waren geloofs, *wederkeerende tot de gehoorzaamheid des Woords, waarvan* niet *deel* maar *gevolg* is *afscheiding* van hen die niet van de kerk zijn!"

De verhouding van de kerk tot de overheid en de wettelijke regeling dier verhouding is ook eene groote moeilijkheid, maar niet de grootste. Wij Christelijke Gereformeerden zijn op dit punt niet onhandelbaar. Indien men ons aantoont dat de betrekking, waarin onze gemeenten tot de burgerlijke overheid staan, eene door God verbodene is, waarom zouden wij die dan, ten koste van de eenheid der broederen, willen handhaven? Daarom, alles wat gij, geachte Redacteur, van het zoogenaamde statuut van 1869 gezegd hebt of vermoedelijk nog zeggen zult, beschouwen wij deels als gegronde, deels als gezochte aanmerkingen. Zij hebben dan ook, tot nog toe, ons geweten niet geraakt. Ook gelooven wij dat tegen de »Kerkelijke Kas" bedenkingen zijn te maken. Maar in ieder geval houden we dit niet voor een levensquaestie of als iets waarmede de kerk staat of valt.

De heer Prof. De Savornin Lohman heeft, blijkens zijne mededeeling in de *Heraut* van 10 Juni, tot den Minister van Justitie gezegd: »dat eene vanouds bestaande kerk zich onmogelijk kon laten erkennen, zonder den schijn op zich te laden van iets nieuws te zijn; dat wij ons daarom niet konden aansluiten bij de Christelijke Gereformeerden en een anderen weg dan dezen wenschten in te slaan."

In deze woorden is, dunkt mij, niets »platonisch." De staatsrechtelijke zijde der quaestie wordt er zeer duidelijk in omschreven.

Prof. Lohman beschouwt de kerken in doleantie als »de vanouds bestaande," ook in staatsrechtelijken, in juridisch-corporatieven zin. Dit doen velen dien hooggeleerden broeder niet na. Ik ook niet. Ik beschouw de kerken van '34 en van '86, de kerken in scheiding en in doleantie, niet als *vanouds bestaande* maar als in die jaren *ontstane* kerken, wat betreft het formeele, en van hare aardsche en maatschappelijke zijde gezien. Naar haar geestelijken oorsprong en belijdend karakter beschouw ik die kerken niet als nieuw opgerichte maar als opnieuw geopenbaarde, of openbaar geworden kerken, nieuwe uitspruitsels uit den afgehouwen tronk van het Gereformeerde kerk-leven, als de *geestelijke* voortzetting van de kerk der vaderen. Zooals God, in de donkerste tijden den Wortel van David in Juda bewaarde en, te zijner tijd, het »Rijsje" uit dien afgehouwen tronk en de Scheut uit zijne wortelen deed voortkomen, zoo ook in dezen tijd de Gereformeerde kerken uit het »godsdienstig genootschap van elk wat wils", gelijk Ds. Ploos van Amstel zegt.

Wij wandelen waarlijk nog op twee wegen. En als straks de kerk der doleerende gemeente op de Keizersgracht in gebruik is genomen, zal dat wandelen op twee wegen gesymboliseerd zijn. Uw volk aan de eene zijde en ons volk aan de andere zijde der gracht. Dat zal een smartelijk wandelen zijn. Niet tot eer des Heeren, maar aangenaam aan hen die bij onze verdeeldheid belang hebben.

Doch wat de tijd ons ook brenge, een woord als van Ds. Ploos van Amstel zal zijn werking nooit geheel missen. Geve de Heere er zegen op!

Met Christelijke hoogachting,

Uw dienstwillige dienaar,
W. H. GISPEN.

Voor dit goede woord zeggen we den heer Ds. Gispen hartelijk dank.

Over de vraag, of de gedoopten, *wier doop men erkent*, tot de zichtbare kerk behooren, is door ons te zijner tijd genoeg gezegd, en uit de *Drie Formulieren van eenigheid* aangetoond, dat deze vraag toestemmend *moet* worden beantwoord.

Mocht men tegen het toen gezegde eenig argument inbrengen, dan zijn we bereid hierover nader te spreken. Eer haat dit niet.

Slechts herhalen we het toen door ons gezegde, dat al wat tot de zichtbare kerk moet gerekend, daarom nog niet bij de *institutaire* kerk is aangesloten.

De *Kerkelijke Kas* kan buiten spel blijven, daar niemand onzer den eisch stelt, dat de vrienden van Ds. Gispen die overnemen.

En wat ten slotte aangaat die gracht, die te Amsterdam de »Nieuwe kerk" der Christelijke Gereformeerden van de noodkerk der broederen in doleantie scheiden zal, nu daarover maken we ons niet ongerust.

Op twintig passen links en rechts liggen stevige bruggen om in minder dan vijf minuten over die gracht heen te komen, en zoo Ds. Gispen maar een handje helpt, zullen spoedig, zeer spoedig de bruggen gereed zijn, die den in- en uitgang in beide kerken nog vergemakkelijken.

Heel sterk spreekt de door hem gekozen symboliek dan ook niet.

Iets verder op het Singel liggen ook twee gebouwen voor kerkelijken dienst vlak tegenover elkander, ook met een gracht en zelfs een tram die tusschen beide doorgaat.

En toch deze beide kerken hooren *tot ééne zelfde gezindheid.* Ze zijn *beide* voor Roomsche rekening gebouwd. En nog nooit hoorden we dat dit tweedracht of gedeeldheid onder onze Roomsche stadgenooten gesymboliseerd heeft.

KUYPER.

Gereformeerde Gezindheid.

Doleerende Kerken.

ZEVTAL: Dokkum, Hoogzagers te Kootwijk, Van Kastcel te Koljum, Fransen te Ankeveen, Ostinga te Aarlanderveen, Reuijl te Zevenhoven en Wolf te Ommeren.

DRIETAL: Meppel, K. Fernhout te Zwartsluis, D. Boonstra te Zwolle en J. Raman te Bildt. — Te Wageningen, Van den Bergh te Voorthuizen, Van Schelven te Dieren en Ringnalda te Utrecht. — Winsum en Baard, J. Hania Pz., cand. aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, J. de Jonge te Hijum en Finkum en J. Wisse te Garijp.

TOEZEGGING VAN BEROEP: Loosduinen, W. den Hengst, cand. aan de Vrije Universiteit.

BEROEPEN: 's-Gravenhage, A. van Veelo te Rotterdam.

BEDANKT: St.-Anna Parochie, J. D. v. d. Velden te Buitenpost. — Vlaardingen, J. Langhout te Anjum. —

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: Heerenveen, J. N. Lindeboom te Zutphen. — Heinkenszand, H. de Koning te Uithoorn.

BEDANKT: Harlingen, W. Fokkens te Minnertsga. — Halfweg, A. de Vlieg te Ouderkerk aan den Amstel.

Synodale Genootschapskerk.

DRIETAL: Goes, Klereq te Koudekerk aan den Rijn, Van Oosterzee te Sliedrecht en Van Belkum te Steenwijk. — 's Hage (vac.-Moll), C. B. Oorthuys te Katwijk aan Zee, J. C. Moutijn G.Can. te Schiedam en J. H. L. Rodenmeijer te Arnhem.

TOEZEGGING VAN BEROEP: Ressen, A. van der Hoeven, cand. te Rotterdam.

AANGENOMEN TOEZEGGING VAN BEROEP: Diever, J. van Giffen te Blankenham.

BEDANKT VOOR TOEZEGGING VAN BEROEP: Rijssen, J. Bolkestein te Ter Aar.

BEROEPEN: Werkendam, G. J. van de Pol te Veen. — De Bildt, H. Bax te Doornspijk. — Hauierwijk, W. J. Jurrema, cand. te Groningen. — Gulpen, J. J. Dammé te Winsum (Gr.) — Nieuwvliet (cl. IJzendijke), G. F. Haspels, cand. te Nijmegen. — Ameide, J. Bolkestein te Langeraar c. a. — Musselkanaal, W. Jurrema, cand. te Groningen. — St.-Annaland, F. A. van Schaick te Groote Lindt c. a. — Oudemirdum, A. Jonker te Jutrijp. — Zwijndrecht, A. Knoll te Elburg. — IJlst, J. Post te Charlois en Katendrecht. — Elburg, J. van der Linde te Schoonrewoerd c. a. — Den Hoorn (Tessel), Th. Hoog te Helvoirt en Haren (cl. Den Bosch). — Nieuwland (Land van Arkel), F. Bortuijn te Zwammerdam. — Zaamslag, J. A. van Boven te Oost- en West-Souburg. — Naaldwijk, Drooglever Fortmun te Neede. — Vries (Dr.), M. van Heimingen Nammga te Delfzijl. — Hemmen, J. W. Berkelbach van den Sprenkel te Herveld c. a. — Brielsch-Nieuwland, R. H. Drijber te Brielle. — Velzen, B. Swaan te Gouda.

AANGENOMEN: Oosthem c. a. E. B. Gunning te Zetten. — Leeuwarden, P. J. Romijn te Zierikzee. — Woudrichem (cl. Heusden), P. F. v. d. Nieuwenhuizen te 's-Gravenpolder. — Eemnes-Binnen (cl. Amersfoort) S. Verhoeff te Langerak benuiden de Lek (cl. Gouda). Wageningen, J. Hoogenraad te Polsbroek (cl. Utrecht), Linschoten, P. Snoep, can. te Utrecht.

BEDANKT: Bunnik c. a. (cl. Dokkum), J. G. Bruining te Workum. — Klevenkerke (cl. Middelburg), C. W. A. Nonhebel, cand. te Dokkum. — Kulnre (cl. Kampen), G. F. Haspels, cand. te Nijmegen. — Hindeloopen, Hiemstra, cand te Franeker. — Naaldwijk, J. A. Prins te Dokkum. — Woerden, J. G. Klomp te 's Graveland. — Lutten en Noordwijk (Gr.), W. J. Jurrema, cand. te Groningen. — Elst (cl. Wijk bij Duurstede), J. v. d. Meulen te Vuursche. — Hemmen (Betuwe), J. W. Berkelbach van de Sprenkel te Herveld (cl. Nijmegen). — 's-Gravendeel c. a., W. de Lange te Bruchem en Kerkwijk. — Goudswaard, A. van der Hoeven, cand te Rotterdam. — Heeskerk, E. J. van de Roemer te Schellinkhout. — Garnwerd en Oostrum (cl. Groningen) P. G. Siemens te Den Andel. — Stellendam (cl. Brielle), J. W. H. Kalkman te Monster. — Maastricht, P. J. B. K. Simon van der Aa te Purmerend.

Geabonneerden op DE HERAUT *wordt beleefdelijk verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Juni a. s., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken.*

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER,
Directeur-Uitgever.

Amsterdam, Juni 1888.

Advertentiën

Hedenavond omstreeks half tien uren ontsliep, in het blijmoedig geloof in haar Heer en Heiland, onze innig geliefde moeder en behuwdmoeder,

RINSKE A. JONKER,

sedert den 12den Juli 1863 weduwe van JOHANNES H. VISSER, in den gezegenden ouderdom van zes en tachtig jaren en ruim elf maanden.

C. J. VISSER.
R. J. OSINGA—VISSER
M. D. OSINGA.
H. J. VISSER.
J. J. VISSER.

Balk, 13 Juni 1888. (220)

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond zoowel binnen het Gymnasium te Zetten als in de Lemmer en daar buiten, bij het overlijden van onzen eenigen geliefden zoon HENDRIK, betuigen wij onzen hartelijken dank.

K. PIETERS en Echtgenoote.

Lemmer, 20 Juni 1888.
Algemeene kennisgeving.

Gymnasiaal studiefonds „Kerkhulp."

Jongelieden, die aan 't Gymnasium te Zetten wenschen opgeleid te worden, en, wegens het niet toereikend zijn van eigen middelen, ondersteuning begeeren te ontvangen uit genoemd fonds, hebben zich vóór 8 Juli a. s. aan te melden bij den secretaris

G. OOSTERHUIS te *Zetten.*

Geschriften van
Baron Van Doorn van Westcapelle.

De zaligmakende genade Gods.
De loopbaan ons voorgesteld.
De zoekende zondaar en de dienende discipel.
Wat houdt Gods zegen tegen?

Prijs van elk f 0.15.

25 exemplaren f 3.—; 100 exemplaren f 9.50.
Amsterdam. **BOVEKER & ZOON.**

WIE HELPT

iemand, behoorende tot de Nederd. Ger. kerk (doleerende), aan *f* **1500**, als kapitaal in zijne zaak (die aan geen risico onderhevig is), teneinde die zaak voldoende te kunnen uitbreiden, om in zijn onderhoud te voorzien. Rentevergoeding en jaarlijksche aflossing.

Adres, onder letters H. H., advertentie-bureau A. TER WEEME, Rotterdam.

Heden verscheen, en is bij alle solide boekhandelaren verkrijgbaar:

OLIE EN WIJN IN DE WONDEN.

Beschouwingen over het DIAKONAAT

DOOR

Ds. H. HOEKSTRA, Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN en Dr. W. VAN DEN BERGH.

2de herziene en goedkoopere uitgave.

PRIJS 50 CENT.

DE HANDELINGEN
van het
Diakonaal Congres,

gehouden door afgevaardigden der kerkeraden van de Ned. Geref. kerken (doleerende) te *Utrecht*, den 22en en 23en Februari 1888.

Hierin komen voor de drie referaten, gehouden door de heeren: Ds. H. HOEKSTRA, Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN en Dr. W. VAN DEN BERGH.

Prijs 25 cent.

Tegen toezending van bovenstaande bedragen, in postwissel of in postzegels, verzendt de uitgever beide werkjes *franco* per post.

Harderwijk. **A. BERENDS.**

HOUTBEREIDING
bij het bouwen van kerken.

De aandacht van **kerkeraadsleden** en bestuurders van **Kerkelijke Kassen** der Doleerenden wordt, bij het maken van hun plannen voor **kerkbouw** hiermede gevestigd op de

Fabriek tot houtbereiding te Fijenoord, van
Mr. C. MIRANDOLLE.

Om meerdere duurzaamheid aan het hout te geven wordt het daar **geburnetteerd** en **gecreosoteerd.**

Burnetteeren, eene bewerking waaraan de Engelschman BURNET zijn naam gaf, bedoelt meerdere duurzaamheid te geven door het inpersen van chloorzink.

Dit is bijzonder aan te bevelen voor hout boven den grond.

Creosoteeren bedoelt meerdere duurzaamheid te geven door het inpersen van creosootolie.

Deze bewerking is bijzonder aan te bevelen voor fundeering.

Onnoodig waar uw palen **voortdurend** in water of onder een bodem staan, is zij echter noodzakelijk waar zij **afwisselend** aan de inwerking van vocht en droogte blootstaan.

Dan **moet** ge creosoteeren.

Geheel creosoteeren is echter kostbaar.

Daarom zocht en vond ondergeteekende een methode, om de palen juist zoover te creosoteeren als noodig is.

Deze methode, bekroond te Parijs en te Amsterdam, allergunstigst beoordeeld in het Koninklijk Instituut van Ingenieurs en andere technische kringen en door Z. Exc. den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aanbevolen, raakte bekend onder den naam van **METHODE-MIRANDOLLE.**

De »methode-Mirandolle" nu, bleek reeds derwijs proefhoudend en min kostbaar, dat zoowel de Staat, als talrijke particulieren, er bij hun bouwplannen mee rekenen.

Wordt uw kerk niet meer dan een loods, verzuim dan toch het **Burnetteeren** niet, doch bouwt ge hechter, en werkt ge op een goed fundament, laat uw palen dan eerst **GEDEELTELIJK creosoteeren** naar onze methode. Wat gij er **nu** voor uitgeeft, bespaart u kostbare vernieuwingen in de toekomst.

C. MIRANDOLLE.

Adres: Rotterdam, Nieuwe Binnenweg 350.

Vrije Universiteit.

Het is nu de tijd der examina en spoedig komt de groote vacantie, de tijd van rust aan den eenen kant, doch van een terugtrekken tot den stillen arbeid aan den anderen kant. In het studentenleven zijn de vacantiën onmisbaar; althans, wanneer die aan haar doel beantwoorden. De vacantie n. l. is de tijd voor den student, waarin hij hetzelfde verricht, wat de koe doet, die haar spijs heeft genuttigd. Dan legt zij zich rustig neer om te herkauwen, en door deze bewerking het gebruikte voedsel eerst recht geschikt te maken, om door de maag te worden omgezet in vleesch en bloed en spieren. En zonder deze bewerking zou de spijs, hoezeer ook in overvloed gebruikt, het gewenschte doel niet bereiken. — Zoo ook met den student, die zijn studiën ernstig opvat. Gedurende den tijd der colleges ontvangt hij zóóveel voedsel voor verstand en geest, dat hij noodwendig een tijd behoeft, om het rustig te verwerken en het in zich op te nemen.

De Heere zegene dus ook de thans naderende vacantie voor onze jonge mannen, opdat zij ná afloop daarvan met frisschen moed weder tot ons mogen terugkeeren.

Vele examens werden weder in deze en de vorige week met goed gevolg afgelegd. En onder deze wederom één candidaats-examen in de theologie door den student D. J. B. Wijers. Moge het dezen waarden broeder recht wél gaan in zijn verdere loopbaan, en ook hij der Universiteit tot een sieraad, en vooral der kerk van Christus tot een rijken zegen zijn!

Wanneer deze regelen onder de oogen der vrienden onzer stichting zullen komen, zal de Algemeene vergadering weer tot het verledene behooren. Maar ga de indruk er van niet voorbij bij hen, die haar mochten bijwonen, en moge elk nieuw jaar, dat onze Vereeniging aan haar levensjaren door de gunste Gods ziet toegedaan, ons allen overvloediger vinden in het gebed en in de levendige belangstelling voor haar inwendigen wasdom. Dat geve de Heere!

W. HOVY.

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 166, AMSTERDAM.